

POSTANOWIENIE

Dnia 19 sierpnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 19 sierpnia 2026 r. na posiedzeniu bez udziału stron
w sprawie G. C. (G. C.) i K. (K.) A. skazanych z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1
k.k. i art. 306c § 2 k.k.,
wniosków obrońców skazanych
o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Okręgowego w Płocku
z dnia 12 grudnia 2025 r., sygn. akt V Ka 602/25,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Żyrardowie
z dnia 2 lipca 2025 r., sygn. akt II K 191/25,
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł
wniosków nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

W kasacjach od wyroku Sądu odwoławczego obrońcy skazanych zarzucili rażące naruszenie szeregu przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia, a nadto wystąpienie bezwzględnej podstawy odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. zaistniałej przed Sądem pierwszej instancji - i w konkluzji wnieśli o wstrzymanie wykonania orzeczenia wobec skazanych.

Obrońca G. C. podniosła, że skazany przed zatrzymaniem miał na utrzymaniu żonę i syna przebywających w Ukrainie, wspierał również finansowo swoją matkę będącą osobą w podeszłym wieku. Mając na uwadze między innymi charakter podniesionych w kasacji zarzutów obrońca stwierdziła, iż dalsze

wykonywanie kary pozbawienia wolności wobec skazanego doprowadzi do nieodwracalnych skutków dla niego i spowoduje sytuację, w której orzeczona kara będzie niższa niż okres rzeczywistego pozbawienia go wolności.

Także obrońca drugiego skazanego podniosła, że dalsze wykonywanie kary wobec K. A. doprowadzi do nieodwracalnych skutków „w postaci pogorszenia sytuacji materialnej rodziny - rodziców skazanego, którzy są osobami w podeszłym wieku i pozostawali na jego utrzymaniu”.

W obydwu przypadkach obrońcy zawniioskowali zastosowanie wobec skazanych wolnościowych środków zapobiegawczych w postaci zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy, dozoru policji z obowiązkiem stawiennictwa w KRP oraz poręczenia majątkowego w kwocie 20 000 zł.

Sąd Najwyższy stwierdza, że wnioski nie zasługują na uwzględnienie.

Instytucja wstrzymania wykonania wyroku określona w art. 532 § 1 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, a potrzeby jej zastosowania nie może uzasadniać sama czynność wniesienia kasacji, a to z tego względu, że kontrola kasacyjna dotyczy prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, a więc wyroku objętego domniemaniem trafności zawartych w nim rozstrzygnięć, które podlegają bezzwłocznemu wykonaniu (art. 9 § 1 k.k.w.). Potrzeba uruchomienia tej instytucji aktualizuje się dopiero wówczas, gdy bądź to niezależnie od przyszłego rozstrzygnięcia co do zasadności skargi kasacyjnej, już wcześniej można stwierdzić zaistnienie istotnych powodów do uznania słuszności tej kasacji, bądź też wówczas, gdy strona wykaże odrębnie istnienie szczególnych okoliczności powodujących, że wykonywanie lub wykonanie orzeczenia pociągałoby za sobą wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki.

W niniejszej sprawie nie wykazano, że skazani mogliby ponieść takie poważne, nieodwracalne następstwa. Samo osadzenie w zakładzie karnym celem wykonania prawomocnie orzeczonej kary pozbawienia wolności nie może być uznane za powodujące automatycznie tego rodzaju następstwa. Trzeba podkreślić, że przedmiotem rozważań związanych z oceną przez Sąd Najwyższy zasadności złożonego w trybie art. 532 § 1 k.p.k. wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia nie może być całościowa i merytoryczna ocena trafności i zasadności

podniesionych w kasacji zarzutów, gdyż ta może zostać rozstrzygnięta dopiero w trakcie rozpoznawania tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

W odniesieniu do zarzutu sugerującego wystąpienie uchybień z art. 439 § 1 k.p.k. trzeba wskazać, że dla uwzględnienia wniosków o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji (konkretnego zarzutu) musiałoby być niemal zbliżone do pewności. Wprawdzie ranga zarzucanych w kasacjach uchybień jest poważna, lecz ich zaistnienie nie jest na tyle oczywiste, by badanie sprawy przez pryzmat przesłanek określonych w art. 532 § 1 k.p.k. przesądzało o konieczności przełamania reguły bezzwłocznego wykonania prawomocnego wyroku. Kwestia ewentualnego wystąpienia bezzwzględnej podstawy odwoławczej z art. 439 § 1 k.p.k. wymaga zarówno gruntownej analizy akt sprawy w kontekście podniesionych w kasacjach zarzutów, jak i stosownych dokumentów.

Rozstrzygnięcie wniosku złożonego w oparciu o przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie stanowi swego rodzaju prejudykatu w postępowaniu kasacyjnym, dlatego też w żaden sposób nie rzutuje ono na kierunek przyszłego rozstrzygnięcia odnośnie do kasacji. Nie oznacza zatem, że procesowo niedopuszczalne jest w przyszłości uznanie zarzutów podniesionych w kasacji za oczywiście zasadne.

Sąd Najwyższy nie neguje trudnej sytuacji rodzinnej i osobistej skazanych, jednakże okoliczności te mogą być wzięte pod uwagę w razie skorzystania przez nich z instytucji prawa karnego wykonawczego. Innymi słowy, tego rodzaju sytuacja może być ewentualnie przesłanką do ubiegania się o udzielenie przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności (art. 153 k.k.w.).

Nie przesądzając zatem ostatecznego efektu wniesienia kasacji, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie zachodzą wystarczające podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji z art. 532 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł]

